

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ



Ημ/νία: Εισερχ. 16/06/2019
Α. Π.: Εισερχ. ΥΠΠΟΑ/ΓΤΓΠΠ/324560/5703
στοιχεία: ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΔΩΔ/324559/231661/7072
Ημ/νία Έκδοσης 16/06/2019



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Ιπποτών – 85100 Ρόδος
Πληροφορίες:
Τηλ.: 2241365203
FAX: 2241021954
e-mail: efadod@culture.gr
mmichailidou@culture.gr

Προς

1) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
Μπουμπουλίνας 20-22

ΑΘΗΝΑ 10682

minoff@culture.gr

2) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
Μπουμπουλίνας 20-22

ΑΘΗΝΑ 10682

officedermin@culture.gr

3) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικής Γραμματέως
Μπουμπουλίνας 20-22

ΑΘΗΝΑ 10682

gsecof@culture.gr

4) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Μπουμπουλίνας 20-22

ΑΘΗΝΑ 10682

gda@culture.gr

ΘΕΜΑ: Ενημερωτικό σημείωμα για το έργο της Εφα
Δωδεκανήσου κατά τα έτη 2014-2019.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Μετά από προφορική εντολή της Γενικής Γραμματέως, κ. Μαρίας Βλαζάκη, σας υποβάλλουμε το παρόν ενημερωτικό σημείωμα, όπου αναφέρονται επιγραμματικά οι δράσεις της ενιαίας Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, ύστερα από την συνένωση της ΚΒ' ΕΠΚΑ, της 4ης ΕΒΑ και του ΑΙΑΣ (Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αιγαϊακών Σπουδών) κατά το διάστημα 2014- 2019:

Α) Έργα που έχουν ολοκληρωθεί (συγχρηματοδοτούμενα):

• Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες δεκαεννέα συγχρηματοδοτούμενων έργων ΕΣΠΑ (2007-2013/2015) διάσπαρτων από το ακριτικό Καστελλόριζο και τη Ρω έως την Πάτμο, τη Ρόδο, την Κω, την Νίσυρο, την Χάλκη και την Σύμη. Νέοι αρχαιολογικοί χώροι συντηρήθηκαν, άλλοι με διεθνή ακτινοβολία αναδείχθηκαν και αναβαθμίστηκαν λειτουργικά, σύγχρονα μουσεία σε μνημειακά κελύφη δημιουργήθηκαν. Αναλυτικότερα:

χρονολογούνται στην ελληνιστική περίοδο (3ος αι. π.Χ.). Περιστασιακές έρευνες τάφων το 1973 και το έδωσαν πολύτιμα ευρήματα, τα οποία είναι ήδη γνωστά στη βιβλιογραφία. Κατά την δοκιμαστική έρευνα τοπογραφήθηκαν περίπου 50 σημεία, τα οποία είτε αντιστοιχούν σε μεμονωμένους τάφους-θαλάμους, είτε σε συγκρότημα δύο ή τριών τάφων λαξευμένων «συρταρωτά» στις αντίστοιχες πλευρές κοινού ορθόπλευρου προθαλάμου. Από την αρχιτεκτονική τους μορφή και διευθέτηση, οι παραπάνω τάφοι φαίνεται ότι τοποθετούνται χρονολογικά μετά τα μέσα του 3^{ου} αι. π.Χ. Θεωρούμε ότι, οι επενδυτές θα πρέπει εκ των προτέρων να προσανατολιστούν στην ανάδειξη του αρχαίου νεκροταφείου της Βίγλας, ώστε να αναβαθμιστεί και η αξία των μελλοντικών εγκαταστάσεων στην ευρύτερη γειτνίασή του. Η ανασκαφή των τάφων της Βίγλας είχε ήδη προταθεί στο φετινό Πρόγραμμα Δράσης αλλά εξαιτίας της μη έκδοσης ΠΥΣ και της αντίστοιχης χρηματοδότησης, προς το παρόν η έρευνα αναβάλλεται.

Η δοκιμαστική έρευνα του «ακινήτου Αφάντου» κατέδειξε σαφώς ότι: α) οι αρχαιότητες που αποκαλύφθηκαν καταλαμβάνουν σχετικά μικρό ποσοστό της συνολικής έκτασης του ακινήτου, ιδιαίτερα στην περίπτωση του ακινήτου Νότιο Αφάντου και β) τα αποκαλυφθέντα αρχαία δεν παρεμποδίζουν την πραγματοποίηση της σχεδιαζόμενης επένδυσης και μάλιστα, με την κατάλληλη ανάδειξη και προβολή τους, θα είναι δυνατόν να λειτουργήσουν και ως στοιχείο προστιθέμενης αξίας της.

✓ Διάνοιξη κεντρικής αρτηρίας στην **οδό Καμίρου** στην Ρόδο, όπου αποκαλύφθηκε μνημειακό ταφικό συγκρότημα με δωρική πρόσταση κι απλούστερες ταφικές κατασκευές.

✓ Στο πλαίσιο μεγάλης ιδιωτικής επένδυσης για την κατασκευή ξενοδοχειακής μονάδας **στην περιοχή Αμάρτου Κρητηνίας Ρόδου** (Αμαρτος Οικολογική Α.Ε.), ολοκληρώθηκε επίσης με δαπάνη της ενδιαφερόμενης εταιρείας η σωστική ανασκαφή μιας νέας αρχαιολογικής θέσης, που περιλαμβάνει τα κατάλοιπα οικιστικής εγκατάστασης με αγροτικό και βιοτεχνικό χαρακτήρα και συνεχή διαχρονική εξέλιξη από τα ύστερα ελληνιστικά χρόνια έως και το α' μισό του 7ου αι. μ.Χ., οπότε και εγκαταλείφθηκε. Μετά την κατάθεση κάποιων συμπληρωματικών στοιχείων από τους μελετητές, ο φάκελος της υπόθεσης θα υποβληθεί άμεσα προς εξέταση από το ΚΑΣ, προκειμένου να δοθούν οι σχετικές εγκρίσεις.

✓ Ομοίως, κατά τη διάρκεια εκσκαφών, το πλαίσιο επίσης ιδιωτικής επένδυσης στους **Πεύκους Λίνδου** αποκαλύφθηκε εκτενές αρχαίο λατομείο με άριστα διατηρημένες στοές και έχουν εκδοθεί οι σχετικές αρχαιολογικές αδειοδοτήσεις.

✓ Παράλληλα, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται φέτος οι εργασίες συντήρησης και ανάδειξης ενός σημαντικού πρωτοβυζαντινού οικισμού στην θέση **Μεγάλη Γη Γενναδίου Ρόδου**, στο πλαίσιο της ξενοδοχειακής μονάδας «Ionian Sun». Η εν λόγω περίπτωση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως *πιλοτική και πρότυπη* καταδεικνύοντας την αρμονική και ισόρροπη σχέση που μπορεί να υπάρξει μεταξύ προστασίας και ανάδειξης των αρχαιοτήτων και υλοποίησης μιας επένδυσης.

✓ Στην **Κω** ολοκληρώθηκαν οι αρχαιολογικές εργασίες σε γήπεδο για την ανέγερση ξενοδοχείου στο **Μαστιχάρι** (Ολυμπιακές Διακοπές- Neptune Hotel) και εκκρεμεί η κατάθεση της μελέτης από τους ενδιαφερόμενους, καθώς και στην **Κέφαλο** (IKOS- Aria).

• **Ολοκλήρωση εργασιών στερέωσης-ανάδειξης μνημείων και μουσείων (μικρότερες κλίμακας/ επιλογή):**

✓ Έγιναν έργα αντιστήριξης και υποστήριξης και ελήφθησαν μέτρα προστασίας σε μνημεία στη Κω που είχαν υποστεί βλάβες από τον καταστροφικό σεισμό της 21ης Ιουλίου 2017 (Πύλη του Φόρου, Μεσαιωνικές οχυρώσεις, Δυτικές αρχαιολογικός χώρος κ.ά.). Συντηρήθηκαν και επανατοποθετήθηκαν στις προθήκες

707
εκθέματα που είχαν υποστεί μικρές φθορές, έτσι ώστε το Αρχαιολογικό Μουσείο, η Ρωμαϊκή Οικία, ο δυτικός αρχαιολογικός χώρος και το Ωδείο να επαναλειτουργήσουν άμεσα.

- ✓ Πραγματοποιήθηκαν βελτιωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις σε χώρους εξυπηρέτησης κοινού σε μνημεία στη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου τα οποία παραχωρούνται για πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- ✓ Έγιναν αντιστηρίξεις ετοιμόρροπων οικιών και συντηρήσεις σε επικίνδυνα τμήματα στην επιθαλάσσια και χερσαία οχύρωση στη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου, ολοκληρώθηκαν οι κτηριολογικές και επανεκθετικές εργασίες στην Κοσμητική Συλλογή Ρόδου, αφού συντηρήθηκαν δεκάδες έργα τέχνης.
- ✓ Έγινε άρση της επικινδυνότητας των παρόδων του αρχαίου Ωδείου Ρόδου, που παρέμενε για χρόνια κλειστό, και με ασφάλεια πλέον διεξάγονται καλλιτεχνικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις.
- ✓ Υποστυλώθηκε το υπόγειο μνημειακό συγκρότημα (δεξαμενή) στα Ριά Λευκού και στην βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Γεωργίου του Αράπη στην Κάρπαθο.
- ✓ Ολοκληρώθηκε η ανάρτηση αποτοιχισμένων τοιχογραφιών στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου, ώστε να λειτουργεί ως επισκέψιμος χώρος φύλαξης και έκθεσης με τη δημιουργία σχετικού εκπαιδευτικού προγράμματος και διαμορφώθηκε ο περιβάλλον χώρος.
- ✓ Αναδιοργανώθηκε ο αποθηκευτικός χώρος φύλαξης βυζαντινών- μεσαιωνικών γλυπτών στη μεσαιωνική πόλη, κατασκευάστηκε προστατευτικό στέγαστρο σε ελληνιστικό ταφικό μνημειακό συγκρότημα στη πόλη της Ρόδου και έγιναν περιφράξεις στα παλαιοχριστιανικά μνημεία στην Αστυπάλαια.
- ✓ Ολοκληρώθηκαν οι οικοδομικές εργασίες του Αρχαιολογικού Μουσείου Αγαθονησίου, που είχαν μείνει ημιτελείς από προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ώστε σε μελλοντικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα να ενταχθεί το έργο της επανέκθεσης.

• Συντηρήσεις τοιχογραφιών, αρχαιολογικών ευρημάτων και έργων τέχνης:

- ✓ Συντηρήθηκαν 126 φορητές εικόνες και 2 ελαιογραφίες (από την Παναγία του Κάστρου Ρόδου, τον Άγιο Γεώργιο του Βουνού Καστελλορίζου, την Συλλογή της Εφορείας, την Μητρόπολη Ρόδου, το Εκκλησιαστικό Μουσείο Λίνδου, ναούς και μονές στα χωριά της Ρόδου, όπως επίσης από ναούς της Κω, της Καρπάθου και της Πάτμου. Συντηρήθηκαν 33 φορητά και 2 σταθερά ξυλόγλυπτα αντικείμενα (από την Κοσμητική Συλλογή Ρόδου, την Συλλογή της Εφορείας και ξυλόγλυπτα τέμπλα στην Πάτμο).
- ✓ Πραγματοποιήθηκαν εργασίες συντήρησης στις εκκλησίες του Αγίου Γεωργίου των Άγγλων στην Ρόδο και των Αγίων Αποστόλων στην Καμάρα Λέρου. Έγιναν σωστικές εργασίες σε τοιχογραφημένα σύνολα στον Άγιο Φανούριο Ρόδου, σε ναούς στο κάστρο του Χωριού και στον Ταξιάρχη Μιχαήλ στην θέση Έμπολα στην Κάλυμνο. Συντηρήθηκαν φορητές εικόνες από τον ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην Κω, καθώς και ο ξυλόγλυπτος δεσποτικός θρόνος από την Μητρόπολη της Ρόδου.
- ✓ Εκπονήθηκαν μελέτες συντήρησης και αισθητικής αποκατάστασης των τοιχογραφιών στον Άγιο Νικόλαο του Κάστρου Χάλκης, στην Αγία Τριάδα στα Νικιά Νισύρου, στην Τράπεζα και το Ιερό του καθολικού της μονής του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στην Πάτμο. Πραγματοποιήθηκαν τεχνικές περιγραφές για τα ζωγραφικά έργα του αρχοντικού Βουβάλη στην Κάλυμνο και του τοιχογραφικού διακόσμου του αρχοντικού Ακάβη στη Ρόδο.
- ✓ Συντηρήθηκαν τα αρχαιολογικά ευρήματα από την ανασκαφή στην Μεγάλη Γη και επιλεγμένα από άλλες ανασκαφές, όπως της Αμάρτου Κρητηνίας, του νεκροταφείου βρεφών στην Κυλίνδρα Αστυπάλαιας κ.ά. Ταυτόχρονα, από τα μέλη του Τμήματος συντάχθηκαν δελτία συντήρησης αντικειμένων που συμμετέχουν σε εκθέσεις του εξωτερικού, εποπτεύονται και πραγματοποιούνται οι εργασίες απομάκρυνσης και

(ΕΠΑνΕΚ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης εντάχθηκε και βρίσκεται σε εξέλιξη το ε-
«Κτηριακή αποκατάσταση και συντήρηση των τοιχογραφιών της Ιεράς Μονής του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στη
Πάτμο», ως μνημείο μείζονος σημασίας ενταγμένο στον Κατάλογο Μνημείων της Παγκόσμιας Κληρονομιάς,
προϋπολογισμού 985.000 €. Προβλέπεται η πλήρης αποκατάσταση των δωματίων της Μονής, η αντιμετώπιση
κτηριολογικών προβλημάτων και η συντήρηση των τοιχογραφιών του καθολικού και της Τράπεζας.

- **Ψηφιακές εφαρμογές:**

✓ Από τον Σεπτέμβριο του 2019 προγραμματίζεται η έναρξη υλοποίησης των Υποέργων «*Τεκμηρίωση
περιεχομένου ψηφιακής εφαρμογής σε μνημεία αρμοδιότητας ΕΦΑ Δωδεκανήσου*», προϋπολογισμού 10.000
ευρώ το καθένα, ενταγμένων στο ΕΣΠΑ II Πράξης με τίτλο «*Ανάπτυξη ψηφιακής εφαρμογής πολιτισμού και
βιωματικού τουρισμού*», στα νησιά Σύμη, Τήλο, Λειψοί, Κάλυμνο και Νίσυρο καθώς και του Έργου «*Προβολή
και ανάδειξη των μνημείων της Ακρόπολης Λίνδου μέσω ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών εικονικής και
επαυξημένης πραγματικότητας*», προϋπολογισμού 150.000 ευρώ. Για την πρώτη ομάδα έχουν υπογραφεί τα
σχετικά Μνημόνια Συνεργασίας μεταξύ των αντίστοιχων Δήμων και της Εφορείας ενώ για όλα αναμένεται η
έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων έγκρισης των εργασιών αυτεπιστασίας.

✓ Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας «Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020» με συγχρηματοδότηση από το
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και σε εταιρικό σχήμα με επικεφαλής το Υπουργείο Ψηφιακής
Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης έχει ενταχθεί και βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο «*DigiArc-
Ψηφιακό Τόξο Πολιτισμού Ελλάδος- Κύπρου: Διάσωση και ανάδειξη της μεσαιωνικής πολιτιστικής κληρονομιάς
στη νησιωτική περιοχή του Αιγαίου και της Κύπρου*», δράση που στοχεύει στη δημιουργία σύγχρονων υποδομών
και στη περιήγηση ψηφιακά σε επιλεγμένα μνημεία, στις μεσαιωνικές οχυρώσεις της Ρόδου και στο κάστρο της
Χάλκης, δίνοντας πρόσβαση και σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. Το έργο προϋπολογισμού 380.000 ευρώ
βρίσκεται σε εξέλιξη.

- **Προγραμματικές Συμβάσεις:**

Με πιστώσεις της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων του Υπουργείου
Πολιτισμού, τις οικείες Μητροπόλεις και τον φορέα χρηματοδότησης ολοκληρώθηκε η επισκευή και
συντήρηση του κωδωνοστασίου της Ιεράς Μονής Πανομίτη στη Σύμη και η Φωτιστική Ανάδειξη της
Ακρόπολης Λίνδου. Βρίσκεται σε εξέλιξη η δομητική αποκατάσταση του κωδωνοστασίου της Παναγίας
Φιλερήμου στη Ρόδο και η στεγάνωση της εκκλησίας της Μεταμόρφωσης Σωτήρα στην Κάλυμνο, με φορείς
υλοποίησης την ΠΙΝΑ και την Μητρόπολη Καλύμνου αντιστοίχως.

- **Σεισμόπληκτα μνημεία Κω:**

Από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετώπισε η Εφορεία ήταν οι συνέπειες του καταστροφικού
σεισμού της 21ης Ιουλίου 2017, που έπληξε καίρια τα μνημεία της πόλης της Κω. Η Υπηρεσία μας με το
επιστημονικό και εργατοτεχνικό προσωπικό ανταποκρίθηκε άμεσα, στη λήψη σωστικών μέτρων για την
επαναλειτουργία των Μουσείων και ορισμένων αρχαιολογικών χώρων, ώστε να μη πληγεί περαιτέρω η εικόνα
του νησιού εν μέσω τουριστικής περιόδου. Με χρηματοδότηση εθνικών πόρων (ΠΑΕ), το 2018 απομακρύνθηκε
στο Κάστρο Νερατζιάς η διαλυμένη στοά από οπλισμένο σκυρόδεμα και αφαιρέθηκαν τα υποκείμενα αρχαία.
Ανατέθηκε η μελέτη αποκατάστασης του βόρειου προμαχώνα των μεσαιωνικών οχυρώσεων και
επικαιροποιείται με αναθεώρηση η στατική πρόταση ανάκτησης της καταρρεύσασας κιονοστοιχίας του Νότιου
τμήματος της αρχαίας Αγοράς. Εκτιμούμε ότι, μετά την έγκρισή τους από το ΚΑΣ θα μπορούσαν οι

01
αναστηλωτικές εργασίες των προαναφερόμενων μνημείων θα υλοποιηθούν φέτος. Επίσης, συντάσσεται μελέτη για την αντιστήριξη του εκτενούς και επικινδύνου προς κατάρρευση μεσαιωνικού υδραγωγείου στον Αμπάβρη. Απομακρύνθηκε με μηχανικά μέσα η αποδομημένη και κατασκευασμένη από οπλισμένο σκυρόδεμα κρήνη του τεμένου του Γαζί πασά και τα εντοιχισμένα αρχαία μέλη, λαμβάνοντας τα προσήκοντα μέτρα, μεταφέρθηκαν σε ασφαλή και φυλασσόμενο χώρο της Υπηρεσίας. Τέλος, καταβάλλεται προσπάθεια να επιτευχθεί μερική λειτουργία του Κάστρου της Νερατζιάς, κατόπιν περιοχόνισης ορισμένων προβληματικών τμημάτων. Οι εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη.

- **Σωστικές ανασκαφές**

Το έργο των σωστικών ανασκαφών σε οικόπεδα ιδιωτών συνεχίζεται στη Ρόδο, τη Κω, την Κάρπαθο και την Αστυπάλαια παράλληλα με τις αρχαιολογικές εργασίες στα δημόσια ή δημοτικά έργα που υλοποιούνται μέσω Μνημονίων (έργα υπογείων δικτύων στην Κω, στην Πάτμο, την Χάλκη, την Ρόδο). Ανασκαφικές έρευνες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο επενδύσεων κατ' εξοχήν για την ανέγερση πρότυπων μονάδων εναλλακτικού τουρισμού στην ύπαιθρο της Ρόδου και της Κω που συνδέονται με την απαρχή για νέες μορφές ανάπτυξης, π.χ. ιαματικός τουρισμός. Θα πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι οι ανασκαφές σε μικρά οικόπεδα ιδιωτών, μεταξύ των οποίων και το νεκροταφείο βρεφών στην Κυλίνδρα Αστυπάλαιας, ουσιαστικά δεν προχωρούν με ικανοποιητικούς ρυθμούς, εξαιτίας των περιορισμών που θέτει η καθυστερημένη ή μη έκδοση ΠΥΣ. Συνεπώς, το ανασκαφικό έργο περιορίζεται σε έργα τρίτων ή ιδιωτών που χρηματοδοτούν τις εργασίες κατ' εφαρμογή του αρθρ. 37, παρ.6 του Ν. 3028/2002. Παράλληλα, δοκιμαστικές τομές διεξάγονται σε όλα τα οικόπεδα εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων, όπου υπάρχουν αιτήματα οικοδόμησης (Ρόδος, Κως, Κάρπαθος κ.ά.) προκειμένου στη συνέχεια να τους δοθεί η άδεια οικοδόμησης κατόπιν γνωμοδότησης του ΤΣΜΔ.

- **Οι κηρύξεις και αναοριοθετήσεις αρχαιολογικών χώρων και θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας** σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 «*Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς*» και των προδιαγραφών του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου συνεχίζονται. Κρίνουμε σκόπιμο να ειπωθεί, ότι η κήρυξη μιας περιοχής ως αρχαιολογικού χώρου σημαίνει ότι υπάρχει επαρκής επιστημονική τεκμηρίωση για ύπαρξη αρχαιοτήτων, όχι κατ' ανάγκη ορατών, οι οποίες ενδέχεται να αποκαλυφθούν κατά τη διάρκεια εκσκαφικών εργασιών. Είναι ευνόητο ότι οι περιορισμοί, οι οποίοι απορρέουν από την κήρυξη του αρχαιολογικού χώρου δεν παρεμποδίζουν την επενδυτική ή/ και οικιστική δραστηριότητα στην περιοχή. Αντίθετα, δημιουργούν ένα ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο προστασίας των αρχαιοτήτων, ώστε οι μελλοντικοί επενδυτές ή απλοί ιδιώτες να μην υποχρεωθούν να τροποποιούν τον οικονομικό τους σχεδιασμό λόγω της εκ των υστέρων διαπιστωθείσας ανάγκης ανασκαφικής έρευνας.

- Ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας της Εφορείας απορροφά ο **μορφολογικός έλεγχος των ιστορικών διατηρητέων οικισμών** της Μεσαιωνικής πόλης της Ρόδου και της Χώρας Πάτμου, μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ, καθώς και του οικισμού της Λίνδου, καθώς και των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων, εκτός των οποίων βρίσκονται. Επιπροσθέτως, σε εφαρμογή του Ν. 4495/2017 «*Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις*», υποβάλλουμε τα σχετικά θέματα, προς εξέταση στο ΚΑΣ (για τη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου και την Χώρα Πάτμου) ή στο ΤΣΜΔ. Το έργο της προστασίας δεν περιορίζεται στην τρέχουσα διοικητική εργασία, με αυτοψίες - οδηγίες - εγκρίσεις, αλλά χάρις στην καλή συνεργασία με τις Υπηρεσίες της Δημοτικής Αρχής